

ASOS JOURNAL

The Journal of Academic Social Science

Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 5, Sayı: 39, Ocak 2017, s. 301-318

Yayın Geliř Tarihi / Article Arrival Date

27.12.2016

Yayınlanma Tarihi / The Publication Date

20.01.2017

Yrd. Doç. Dr. Hatice KADIOĐLU ATEŞ

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Eğitim Fakültesi Özel Eğitim Öğretmenliği Bölümü
hatice.kadiogluates@izu.edu.tr

Serkan KADIOĐLU

İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
serkan1955@hotmail.com

TÜRKİYE’DE 2005-2015 YILLARI ARASINDA İLK OKUMA YAZMA ALANINDA YAPILAN LİSANSÜSTÜ ÇALIŞMALARIN DEĐERLENDİRİLMESİ¹

Öz

Toplumlar örf, adet, gelenek, görenek v.b. tüm yaşanmışlıkları olan kültürlerini nesilden nesile eğitim yoluyla aktarır. Toplumu oluşturan insanlar eğitim eliyle yetiştirilir. Eğitim politikaları devlet tarafından belirlenir. Toplumların dolayısıyla insanın sahip olması istenen nitelikler dönemden döneme farklılıklar gösterir. Değişen çağın ihtiyaçları da farklılaşır. Yetiştirilmek istenen insanın özelliklerini karşılayacak olan eğitim de değişime ayak uydurmalıdır. Bu nedenle belli dönemlerde eğitim programlarında değişimler gerçekleştirilir. Ülkemizde son olarak geliştirilen eğitim programı köklü değişiklikler içermektedir. Felsefesi ile en baştan yenilenen program 2004 yılında taslak halinde olup belli pilot uygulamalarla test edilmiş, 2005’te tüm yurttan uygulanmıştır. Türkçe programı içindeki en önemli değişim kuskusuz ilk okuma yazma öğretiminde Cümle Yöntemi yerine Ses Temelli Cümle Yönteminin kullanılmasıdır. Ayrıca tüm eğitim kademelerinde sadece bitişik eğik yazı kullanılmakta ve ilk okuma yazma öğretimine bitişik eğik yazıyla başlanmaktadır. Bu çalışmada Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan doktora ve yüksek lisans tezlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmanın örneklemini YÖK tez arşivinden elde edilen ve erişime açık olan lisan-

¹ Bu çalışma, 11-14 Mayıs 2016’da Muğla’da düzenlenen 15. Uluslararası Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu USOS 2016’da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

süstü eğitim tezleri oluşturmaktadır. İlgili tezler doküman incelemesi metoduyla çok boyutlu olarak incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak literatürdeki analiz formları incelenerek araştırmacılar tarafından tez inceleme formu geliştirilmiştir. Bu formda tezler yıllara, tezlerin türüne, tezi hazırlayan kişilerin cinsiyetlerine, teze danışmanlık yapan öğretim üyelerinin cinsiyetlerine ve unvanlarına, tezin yapıldığı enstitüye ve anabilim dallarına, tezde kullanılan veri toplama araçlarına, araştırma modeline ve yöntemine, uygulama yapılan örneklem grubuna ve sayısına, yapıldığı illere, kullanılan anahtar sözcüklere, kaynak sayılarına göre incelenmiştir. İnceleme sonucunda elde edilen bulgular yüzde ve frekans tablolarıyla gösterilerek yorumlanmış, önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar kelimeler: İlk Okuma Yazma Öğretimi, Lisansüstü Eğitim, Ses Temelli Cümle Yöntemi.

EVALUATION OF THE POSTGRADUATE STUDIES ON TEACHING READING AND WRITING IN THE FIRST GRADE OF ELEMENTARY SCHOOL IN TURKEY BETWEEN 2005 AND 2015

Abstract

Societies transfer their cultures that incorporate all their life experiences such as customs, traditions, etc. from one generation to another through education. People who form the society are raised through education. Education policies are determined by the governments. The traits of society, therefore, the traits of persons vary from period to period. The needs of changing epoch also differ. The education must keep pace with the change in order to meet the needs of traits of the person desired to be raised. Therefore changes are carried out in educational programs in some specific periods. The education program developed recently in our country embraces fundamental changes. The program has been redesigned from the beginning including its philosophy and tested as a pilot program in draft form in 2004 and has been applied throughout the country. The most significant change in the Turkish program, undoubtedly, is the utilization of the Sound Based Sentence Method in the teaching reading and writing in the first grade of elementary school instead of Sentence Method. Moreover, only running italic writing style is used in all education levels and the teaching of reading and writing in first grade starts with running italic writing style. The purpose of this study is to evaluate the doctoral and master’s theses prepared on the field of teaching reading and writing in first grade in Turkey between 2005 and 2015. The samples for this study consist of postgraduate theses obtained from the theses archives of YÖK (Higher Education Council) that are open to public access. Related thesis were examined using document review method with a multidimensional approach. Analysis forms in the literature were examined as the data gathering tools and a thesis review form was developed by the researchers. The thesis in this form were examined according to the years, the types of thesis, the genders of people- who prepared the thesis, the genders and titles of lecturers who served as thesis supervisors, the institutes and departments where the thesis was prepared, the data gathering tools utilized in the thesis, the research model and method, the sample group the research tool was ap-

plied to and its quantity, the cities where the research was conducted, the keywords used, the number of resources. At the end of the review, the findings were interpreted with percentage and frequency tables and recommendations were made.

Keywords: Initial literacy education, Master-doctoral Education, Phonetic Based Sentences Construction Method.

GİRİŞ

İnsanoğlu; yazının icadıyla birlikte bütün olay ve olguları tarihe kaydetme olanağına sahip olmuştur. Böylece yazılı olan şey her neyse o artık tüm insanlığın hizmetine sunulmuştur. Tarih, kültür ve yazı arasında iç içe ve sınıksız bir bağ vardır. Yazılı belgeler sayesinde geçmişte var olan bilinir. Yazıya alınan tarih, varlığını ölümsüzleştirmiş demektir (Kadioğlu Ateş, 2015).

Toplumlar örf, adet, gelenek, görenek v.b. tüm yaşamışlıkları olan kültürlerini nesilden nesile eğitim yoluyla aktarır. Toplumunu oluşturan insanlar eğitim eliyle yetiştirilir. Eğitim politikaları devlet tarafından belirlenir. Devlet hangi tip insan yetiştirilmesini istiyorsa eğitim o amaca hizmet eder. İnsanların sahip olduğu nitelikler içinde bulunulan zamanın şartlarına göre değişim ve gelişim gösterir. Her dönemin yapısı ve ihtiyaçları farklıdır. Doğal olarak dönemlere ait gelişmişlik düzeyi kıstasları da farklılık gösterir. İdeal vatandaş portresi her dönemde birbirinden farklı niteliklerle yeniden çizilir. Değişimle beraber eğitim programlarının revize edilip yeniden yapılandırılması da şarttır. Ülkemizde 2004 yılında eğitim programı köklü değişikliklerle felsefesini en baştan yenilemiştir. İlgili program 2005 yılında tüm yurttan uygulanmıştır. Türkçe programındaki önemli değişim Cümle Yöntemi yerine ilk okuma yazma öğretiminde Ses Temelli Cümle Yöntemi’nin kullanılmasıdır.

Ülkemizde ilk okuma yazma öğretimi dışındaki bütün derslerde öğretmenler istedikleri yöntem ve teknikleri seçip kullanmakta özgürdürler. Ancak ilköğretim birinci sınıf öğretmenleri ilk okuma yazma öğretimi için yöntem seçme hakkına sahip değildiler. Tüm yurttan ilköğretim birinci sınıf öğrencileri Türkçe dersinde ilk okuma yazmayı Milli Eğitim Bakanlığı’nın öngördüğü yöntem ve teknikle öğrenirler. Öğretmenlerin farklı bir yöntemi seçmesi, uygulaması kesinlikle yasaktır. 2005 yılından itibaren değişen programla ülkemizde ilk okuma yazma öğretimi Ses Temelli Cümle Yöntemi ile bitişik eğik yazı kullanılarak yapılmaktadır. Geliştirilen öğretim programının etkililiğini araştırmak için yapılan lisansüstü çalışmalar arasında ilk okuma yazma öğretimine ilişkin olanlar önemli paya sahiptir.

İlk okuma yazma öğretiminin öğrencilerin okuyup yazabilmesinin ötesinde farklı bir rolü olmalıdır. Bu rol şu şekilde açıklanabilir: Türkçe’yi etkin kullanma, sorun çözme, karar verme, insanlarla iletişim kurma becerisini geliştirme (Akyol, 2013:87). İlk okuma ve yazma öğretimi tüm derslerin anahtarı, temeli, ilk basamağıdır. Okuma becerisi, anlama gücünü geliştirme özelliğine sahiptir. Anlama becerisi öğrenmeyi öğrenmektir. İlkokuldan üniversiteye kadar akademik başarı, bütün dersler okuduğunu anlama becerisi üzerine kurulmuştur. Yazma becerisi anlatmadır. Öğrenilen bilgi, beceri, tutum ve değerleri açığa vurma yoludur. Okuma için öğrenmenin aracı denilebilir. Yazma becerisi, öğrenmeyi ortaya çıkarma yani açığa vurmaktır. Okuma yazma öğretiminde başarılı biri hem okul hayatında hem de yaşamı boyunca olumlu geribildirimler alacaktır. Okuduğunu anlayamayan bir kişi, akademik başarıya ulaşamayacaktır. Okuduğunu anlayan, anladığını yazılı olarak ifade edebilen çocuk okul hayatında başarılı olabilecektir. O halde başarılı okuryazarlık hem okul hem de hayat başarısının anahtarıdır (Çelenk, 2012:14).

İlk okuma yazma alanında farklı yöntemlerle araştırmalar yapılmakta, yaşanan sorunlar gerek öğretmenler gerek öğrenciler gerekse velilerle görüşülerek ortaya konulmakta, sorunların çözümüne yönelik önerilerde bulunmaktadır. Ayrıca çözümlenme yöntemi ile ses temelli cümle

yöntemi farklı açılardan karşılaştırılmakta, ilk okuma yazma öğretiminin verimliliğini arttıracak uygulamalardan elde edilen sonuçlar paylaşılmaktadır.

Literatür incelendiğinde; lisansüstü çalışmaların değerlendirildiği şu araştırmalar göze çarpmaktadır: Hayat bilgisi ve sosyal bilgiler alanında (Bektaş ve Karadağ, 2013; Şahin vd., 2011; Tarman vd., 2011; Tarman vd., 2010), coğrafya alanında (Kaya, 2013), okuma ve/veya yazma alanında (Elbir ve Bağcı, 2013; Elbir ve Yıldız, 2012), sınıf öğretmenliği alanında (Küçüköğlü ve Ozan, 2013; Şahin vd., 2013; Özenç ve Özenç, 2013b; Bektaş vd., 2013), müzik alanında (Karkın, 2011), matematik alanında (Aktaş, 2013; Kabaca ve Erdoğan, 2007), üstün yetenekliler alanında (Özenç ve Özenç, 2013a), eğitim teknolojisi alanında (Şimşek vd., 2009), fen bilgisi alanında (Gürdal vd., 2005) yapılan çalışmalar ilgili disipline bütüncül olarak bakılması sağlanmaktadır.

Bu çalışmanın amacı 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan doktora ve yüksek lisans tezlerini inceleyip değerlendirmektir. Araştırma hem literatüre zenginlik katması sağlayacak hem de alanda yapılmış olan çalışmalar hakkında genel bilgi vererek yapılacak yeni araştırmalara ilham kaynağı olacaktır. Araştırma tarama modelinde desenlenmiştir. İlk okuma yazma alanındaki lisansüstü tezler incelenerek araştırmacılar tarafından geliştirilen tez analiz formu ile değerlendirilmiştir. İlgili çalışma alanda lisansüstü araştırma yapacak öğrencilere yol gösterecektir. Ayrıca bu alanda yapılacak akademik çalışmalara danışmanlık yapacak olan akademisyenlere de ışık tutacaktır. Çalışmada aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

1. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler hangi konularda çalışılmıştır?
2. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler yapıldığı yıllara göre nasıl dağılım göstermektedir?
3. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler türlerine göre nasıl dağılım göstermektedir?
4. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler tez yazarının cinsiyetine göre nasıl dağılım göstermektedir?
5. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler danışmanın unvanına göre nasıl dağılım göstermektedir?
6. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler yapıldığı enstitüye göre nasıl dağılım göstermektedir?
7. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler yapıldığı anabilim dallarına göre nasıl dağılım göstermektedir?
8. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler veri toplama araçlarına göre nasıl dağılımı göstermektedir?
9. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler araştırma modeline göre nasıl dağılımı göstermektedir?
10. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler araştırma yöntemine göre nasıl dağılım göstermektedir?
11. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler örneklem grubuna göre nasıl dağılım göstermektedir?
12. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler örneklem grubunun sayısına göre nasıl dağılım göstermektedir?
13. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler yapıldığı illere göre nasıl dağılım göstermektedir?

14. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler kaynaklarında yerli ve yabancı olarak kaynaklardan hangi sayı aralıklarında yararlanmışlardır?
15. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler kullanılan anahtar sözcüklere göre nasıl dağılım göstermektedir?
16. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler başlıklarında kullanılan sözcük sayısına göre nasıl dağılım göstermektedir?
17. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler eklerde verilen dokümanlara göre nasıl dağılım göstermektedir?
18. Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü tezler sayfa sayısına göre nasıl dağılım göstermektedir?

YÖNTEM

Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında hazırlanan lisansüstü çalışmaların değerlendirilmesini amaçlayan bu çalışmada kullanılan araştırma modeli doküman incelemesidir. Yıldırım ve Şimşek’e göre (2010); doküman incelemesi, araştırılması hedeflenen olgu ve olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar. YÖK Ulusal Tez Merkezi veri tabanında yapılan tarama sonucunda Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında yapılmış olan erişime açık lisansüstü tezlere ulaşılmıştır. Türkçe programı 2005 yılında değiştiğinden çalışmaya konu olan tezler 2005-2015 yılları arasında hazırlanan tezler arasından seçilmiştir. Arama motoruna “ilkokuma ve yazma”, “ilk okuma ve yazma”, “bitişik eğik yazı”, “ses temelli cümle yöntemi” aranacak kelimelerine göre gelişmiş arama yapılmıştır. Aranacak alan kısmına tümü işaretlenmiştir. Literatür çalışması olan, karşılaştırmalı eğitim alanında olup program inceleme amacıyla yapılan ya da bir program geliştirme amacıyla model tasarlamış olan lisansüstü tezler çalışma grubuna alınmamıştır. Dili Türkçe olmayan, İngilizce yazılmış bir tez de çalışma dışında tutulmuştur. Ayrıca erişimi engellenmiş tezler çalışma grubuna dahil edilememiştir. Bu çalışmada lisansüstü tezler tez inceleme formu ile incelenmiştir. İlgili form araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Formu geliştirme sürecinde sekiz tane uzmanın görüşü alınmıştır. Uzmanlardan üç tanesi sınıf öğretmenliği alanında bir üniversitede yardımcı doçent olarak görev yapan akademisyenlerdir. Uzmanların üç tanesi alanda çalışan sınıf öğretmenleridir. Uzmanlardan iki tanesi Türkçe öğretmenliği alanında doktoralı bilim insanlarıdır. Form, toplam yirmi maddeden oluşur. Bu formdaki maddeler; tezlerin yılı, türü, sahibinin cinsiyeti, danışmanın unvanı, bağlı olduğu enstitü, bilim dalı, veri toplama araçlarının çeşiti, araştırma modeli, yöntemi, örneklem grubunun çeşiti ve sayısı, yapıldığı il şeklinde sıralanmıştır. Bu çalışmadaki veriler 2014 yılı Kasım ayında, YÖK web sayfasındaki tez arşivinden toplanmıştır. YÖK’ün resmi internet sitesinde bulunan ulusal tez merkezi sayfasındaki “Gelişmiş arama” seçeneği seçilmiştir. Aranacak kelime olarak “ilkokuma ve yazma”, “ilk okuma ve yazma”, “bitişik eğik yazı”, “ses temelli cümle yöntemi” aranacak kelimelerine göre gelişmiş arama yapılmıştır. Aranacak alan kısmına tümü işaretlenmiştir. Erişime açık olan tezler pdf formatında bilgisayara kaydedilmiştir. Toplam 98 tane lisansüstü teze ulaşılmıştır. Araştırmada, Türkiye’de 2005-2015 yılları arasında ilk okuma yazma alanında yapılan lisansüstü tezlerden doküman inceleme yöntemi ile elde edilen verilerin çeşitli özellikleri yüzde ve frekans hesaplamaları yapılarak özetlenmiş ve yorumlanmıştır.

BULGULAR VE YORUM

Tablo 1. Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Tez türü	Frekans
Yüksek lisans	83
Doktora	15
Toplam	98

Çalışma grubuna dahil edilen lisans üstü tezlerinin 83 tanesi yüksek lisans tezi iken 15 tanesi doktora tezidir.

Tablo 2. Tezlerin Konularına Göre Dağılımları

Konu	Tezler
Öğretmen görüşleri	55
İlk okuma yazma becerisinin incelenmesi	37
Öğretmenlerin/adayların ilk okuma yazma sürecine ilişkin algıları (yeterlilik inançları)	6
Toplam	98

Lisansüstü tezlerin 55 tanesinin konusu öğretmen görüşleridir. 37 tezin konusu ilkokuma yazma becerisinin incelenmesidir. Tezlerin 6 tanesinin konusu da öğretmenlerin ya da aday öğretmenlerin ilk okuma yazma sürecine ilişkin algıları veya yeterlilik inançlarıdır.

Tablo 3. Tezlerin Danışman Sayılarına İlişkin Dağılımları

Tez türü	Yüksek lisans	Doktora	Toplam
Tek danışman	78	13	91
Çift danışman	5	2	7
Toplam	83	15	98

Yüksek lisans tezlerinin 5 tanesi çift danışmanlı iken 78 tanesi tek danışmanlıdır. Doktora tezlerinin 2 tanesi çift danışmanlı iken 13 tanesi tek danışmanlıdır.

Tablo 4. Tezlerin Danışman Unvanlarına Göre Dağılımları

Danışman unvanı	Yüksek lisans	Doktora	Toplam
Profesör	13	10	23
Doçent doktor	10	4	14
Yardımcı doçent doktor	62	3	65
Öğretim görevlisi doktor	3	-	3
Toplam	88	17	105

Yüksek lisans tezlerinin 62 tanesine yardımcı doçentlik kadrosundaki öğretim üyesi danışmanlık yaparken doktora tezlerinin 10 tanesine profesörlük kadrosundaki öğretim üyeleri danışman-

lık yapmıştır. Öğretim görevlisi doktor kadrosundaki üç kişi de yüksek lisans tezlerine danışmanlık yapmıştır.

Tablo 5. Tezlerin Yapıldığı Yıllara Göre Dağılımı

Kategori	Yüksek lisans	Doktora	Toplam
	f	f	f
2005	2	1	3
2006	10	-	10
2007	9	1	10
2008	16	3	19
2009	7	3	10
2010	9	-	9
2011	7	1	8
2012	4	2	6
2013	7	2	9
2014	6	-	6
2015	6	2	8
Toplam	83	15	98

Yüksek lisans tezleri en fazla 2008 yılında (16 adet), en az 2005 yılında (2 adet) yapılmıştır. Doktora tezleri en fazla 2008 yılında (19 adet), en az 2005 yılında (3 adet) yapılmıştır.

Tablo 6. Tezlerin Yazarın Cinsiyetine Göre Dağılımları

Cinsiyet	Yüksek lisans	Doktora
Bayan	57	11
Bay	26	4
Toplam	83	15

Yüksek lisans çalışan bayan araştırmacı sayısı 57 iken bayların sayısı 26’dır. Doktora çalışan bayan araştırmacı sayısı 11 iken bayların sayısı 4’tür.

Tablo 7. Tezlerin Yapıldıkları Enstitüye Göre Dağılımları

Enstitü	Yüksek lisans	Doktora
Eğitim bilimleri	34	12
Sosyal bilimler	49	3
Toplam	83	15

Yüksek lisans tezlerinin 34 tanesi, doktora tezlerinin 12 tanesi eğitim bilimleri enstitüsünde yapılmıştır. Doktora tezlerinin 3 tanesi, yüksek lisans tezlerinin 49 tanesi sosyal bilimler enstitüsünde yapılmıştır.

Tablo 8. Tezlerin Yapıldıkları Anabilim Dallarına Göre Dağılımları

Anabilim dalı	Yüksek lisans	Doktora
İlköğretim	43	10
Eğitim bilimleri	23	4
Özel eğitim bölümü	6	-
Sınıf Öğretmenliği	5	-
Eğitim Yönetimi ve denetimi	2	-
Güzel sanatlar	1	-
Çocuk gelişimi ve eğitimi	1	1
Eğitim programları ve öğretimi	1	-
Belirtilmemiş	1	-
Toplam	83	15

Tezlerin en fazla yapıldığı anabilim dalı ilköğretimdir. Yüksek lisans tezlerinin 43 tanesi, doktora tezlerinin 10 tanesi ilköğretim anabilim dalında yapılmıştır. Çocuk gelişimi ve eğitimi anabilim dalında da birer tez yapılmıştır.

Tablo 9. Tezlerde Kullanılan Veri Toplama Araçlarının Dağılımları

Veri Toplama Araçları	Yüksek lisans	Doktora
Yarı yapılandırılmış görüşme formu	60	7
Kişisel bilgi formu	21	6
Anket	40	4
Test	13	10
Değerlendirme formu	8	3
Gözlem formu	7	8
Ölçek	21	8
Araştırma günlükleri	1	-
Dereceli puanlama anahtarı	1	1

Tezlerde en çok kullanılan veri toplama aracı yarı yapılandırılmış görüşme formudur. 60 adet yüksek lisans tezinde 7 adet doktora tezinde veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma günlükleri ile dereceli puanlama anahtarı da kullanılan veri toplama araçlarındandır.

Tablo 10. Tezlerin Araştırma Modellerine Göre Dağılımları

Araştırma modeli	Yüksek lisans	Doktora
Tarama	75	7
Deneme	4	3
Karma	4	5
Toplam	83	15

Tezlerde en çok kullanılan araştırma modeli tarama modelidir. Yüksek lisans tezlerinin 75 tanesinde doktora tezlerinin 7 tanesinde tarama modeli kullanılmıştır.

Tablo 11. Tezlerin Araştırma Yöntemlerine Göre Dağılımları

Araştırma yöntemi	Yüksek lisans	Doktora
Nicel yöntem	43	4
Nitel yöntem	20	1
Hem nitel hem de nicel yöntemin beraber kullanılması (Karma)	20	10
Toplam	83	15

Tezlerin araştırma yöntemlerine göre dağılımlarına bakıldığında en sık kullanılan yöntem nicel yöntemdir. Yüksek lisans tezlerinin 43 tanesinde doktora tezlerinin 4 tanesinde nicel yöntem kullanılmıştır. Hem karma yöntem hem de nitel yöntem kullanılan diğer araştırma yöntemleridir.

Tablo 12. Tezlerin Örneklem Grubunun Türüne İlişkin Dağılımları

Kategoriler	Yüksek lisans	Doktora
Sadece Öğretmen	47	1
Sadece Öğrenci	10	3
Hem öğretmen hem veli	3	1
Hem öğretmen hem öğrenci	12	7
Öğretmen, öğrenci ve veli	4	1
Öğretmen, okul yöneticisi ve müfettiş	-	1
Sadece öğretmen aday	3	1
Hem veli hem öğrenci	1	-
Öğretmen, veli, müfettiş, öğrenci	1	-
Hem öğretmen hem müfettiş	1	-
Veli, öğretmen, idareci	1	-
Toplam	83	15

Tezlerin örneklem grubuna göre dağılımlarına bakıldığında en fazla sadece öğretmenlerle çalışıldığı görülmektedir. Yüksek lisans tezlerinin 47 tanesinde doktora tezlerinin 1 tanesinde sade-

ce öğretmenlerle çalışılmıştır. Lisansüstü tezlerde öğretmenlerin yanında veliler, öğrenciler, öğretmen adayları, müfettişler, okul yöneticileri de örnekleme alınmıştır.

Tablo 13. Tezlerin Çalışılan Örneklem Sayısına Göre Dağılımları

Kategoriler	Yüksek lisans tezi	Doktora
1-50	18	2
51-100	18	6
101-150	15	-
151-200	10	-
201-250	5	1
251-300	3	-
301 ve üstü	14	5
Belirtilmemiş	-	1
Toplam	83	15

Tezlerin çalışılan örneklem sayısına bakıldığında 1-100 arasındaki örneklem grubuyla 36 tane yüksek lisans tezinin çalıştığı görülmektedir. Bunların 18 tanesi 50 kişiden az örnekleme çalışmışlardır. doktora tezlerinin altı tanesi 51-100 kişi arasındaki örneklem grubuyla çalışmıştır. Bir tane doktora tezinde çalışılan örneklem sayısı belirtilmemiştir.

Tablo 14. Doktora Tezlerinin Çalışma Alanındaki İllere Göre Dağılımı

İller	Doktora
Ankara	5
İstanbul	4
Bolu	3
İzmir, Diyarbakır, Eskişehir, Kırşehir	2
Samsun, Van, Bursa, Hatay, Adıyaman, Kocaeli, Antalya, Erzurum, Giresun	1

Doktora tezlerinin 5 tanesi Ankara ilinde çalışırken Samsun, Van, Bursa, Hatay, Adıyaman, Kocaeli, Antalya, Erzurum, Giresun illerinde çalışma yapan tez de mevcuttur.

Tablo 15. Yüksek Lisans Tezlerinin Çalışma Alanındaki İllere Göre Dağılımı

İller	Yüksek Lisans Tez sayısı	İller	Yüksek Lisans Tez sayısı
İstanbul	15	Muğla, Ağrı, Uşak, Antalya, Isparta, Kars, Şırnak, Muş, Manisa, Rize, Bolu, Erzincan, Şanlıurfa, Kayseri, Edirne, Tokat, Karaman,	1
Ankara	7		
Adana	5		
Eskişehir, Konya	4		

Sakarya, Aydın	3	Elazığ, Çanakkale, Kütahya, Burdur, Diyarbakır, Şırnak, Çankırı, Niğde, Balıkesir, Bursa, Kırşehir, Orta Anadolu’da bir il
İzmir, Mersin, Sivas, Hatay, Trabzon, Erzurum, Düzce, Denizli	2	

Yüksek lisans tezlerinin 15 tanesi İstanbul’da çalışırken Muğla, Uşak, Ağrı, Rize, Kırşehir, Niğde, Kütahya illerinde de çalışan tez vardır.

Tablo 16. Tezlerde Kullanılan Yabancı Kaynak Sayılarına İlişkin Bulgular

Kategoriler	Yüksek Lisans Tezi	Doktora Tezi
Hiç yok	24	-
1-10	32	2
11-20	12	-
21-30	4	2
31-40	6	3
41-50	2	3
51-60	-	-
61-70	2	2
71-80	1	-
81-90	-	1
91-100	-	1
100’den fazla	-	1
Toplam	83	15

24 tane yüksek lisans tezinde yabancı kaynak kullanılmamıştır. 10’dan az yabancı kaynak kullanan yüksek lisans tez sayısı 32’dir. En fazla yabancı kaynak kullanan tezde 71 ile 80 arasında kaynak kullanılmıştır.

Tablo 17. Tezlerde Kullanılan Yerli Kaynak Sayılarına İlişkin Bulgular

Kategoriler	Yüksek lisans	Doktora
20-35	8	-
36-50	16	2
51-70	25	4
71-90	15	2
91-110	10	2
111-130	3	2
131-150	5	2
151-170	-	-

171-200	-	1
201 ve üzeri	1	-
Toplam	83	15

8 tane yüksek lisans tezi 20 ile 35 arasındaki yerli kaynak ile yazılmıştır. 201 ve üzeri yerli kaynak kullanan yüksek lisans tezi sayısı birdir. Doktora tezlerinde en fazla 171-200 arasında yerli kaynak kullanılmıştır. Doktora tezlerinden iki tanesi 36-50 arasında yerli kaynak kullanarak yazılmıştır.

Tablo 18. Tezlerin Kullanılan Toplam Kaynakça Sayılarına İlişkin Dağılımları

Kategoriler	Yüksek lisans tezi	Doktora tezi
22-40	8	-
41-80	39	1
81-120	23	4
121-160	12	5
161-200	-	4
201 ve üstü	1	1
Toplam	83	15

Tezlerde kullanılan toplam kaynakça sayısına bakıldığında doktora tezlerinde en az 41-80 arası kaynak kullanılmıştır. Yüksek lisans tezlerinde 8 çalışma 22-40 arasında eseri kaynak kullanarak yazılmıştır. 201’den fazla kaynak kullanan birer tane yüksek lisans ve doktora tezi vardır.

Tablo 19. Başlıkta Kullanılan Sözcük Sayısına Göre Tezlerin Dağılımları

Kategoriler	Yüksek lisans tezi	Doktora tezi
1-7	4	1
8-13	38	8
14-19	30	4
20-25	10	-
26 ve üstü	1	1
Toplam	83	15

Yüksek lisans tezlerinin 4 tanesinin başlığı 7 ve daha az kelime ile belirtilmiştir. Doktora tezlerinin 8 tanesinin başlığı 8-13 kelime ile ifade edilmiştir. Bir tane doktora ve yüksek lisans tezinin başlığında 26 ve daha fazla kelime kullanılmıştır.

Tablo 20. Kullanılan Anahtar Sözcüklere Göre Doktora Tezlerinin Dağılımları

Sözcük	Frekans
İlk okuma Yazma Öğretimi	5
Ses Temelli Cümle Yöntemi	4
İlk Okuma Yazma	3
Yazı Farkındalığı	2
Ses Farkındalığı, Yazmaya Hazırlık, Gelişen Okuryazarlık, Türkçe, Zeka, Akademik başarı, Okuma Ve Yazma Öğretimi, Program Değerlendirme, Okuma Yazma, Anadili, Sorun, Akran İşbirliği, Sınıf Öğretmenliği, Biliş Üstü Farkındalık, Öğretmen Adayı, Okul Öncesi Eğitim, Okuma Yazmaya Hazırlık, Okul Öncesi Dönemde Okuryazarlık, Birinci Sınıf, Sosyal Duygusal Uyum, Çoklu Ortam Araçları İle Öğretim, Çoklu Ortam, Bitişik Eğik Yazı, Stake’ın Uygunluk/Olasılık Modeli, İlköğretim Türkçe Dersi Öğretim Programı, İki Dilli Eğitim, Çözüm, Düşünme Stilleri, Yeni Türkçe Öğretim Programı	1

Doktora tezlerinin beş tanesinin anahtar sözcüklerinde ilk okuma yazma öğretimi ifadesi yer almıştır. Bitişik eğik yazı, ses farkındalığı, okuma yazma, anadili, sorun, akran işbirliği kullanılan anahtar sözcüklerden bazılarıdır.

Tablo 21. Kullanılan Anahtar Sözcüklere Göre Yüksek Lisans Tezlerinin Dağılımları

Sözcük	Frekans
Ses Temelli Cümle Yöntemi/Öğretimi	26
(Yeni) İlk Okuma Yazma Öğretimi (Programı)	22
İlk Okuma Ve Yazma (Becerileri/Yöntemleri/Başarısı)	14
Bitişik Eğik Yazı (El Yazı)/Kullanımı, (İlk) Okuma Yazma	9
Okuma Yazma Öğretimi/Yöntemi/Programı	7
Çözümleme (Cümle) Yöntemi, İlköğretim/İlkokul	5
(İlkokul) Birinci Sınıf ,Okul Öncesi Eğitim	4
Başarı, Sınıf Öğretmenliği (Eğitimi), Okul Olgunluğu, Okula Hazır Olma/Hazıroşluk/Okul Olgunluğu, Sosyo Ekonomik Düzey, Görsel algı (dikkat), Görsel okuma/okuryazarlık, Birinci sınıf (öğrencileri), Okudunu Anlama, Okumaya hazırlık (çalışmaları), Anadil/anadili	3
Yapılandırmacı(lık)/Eğitim Anlayışı, Zihin Engelli Öğrenciler/Çocuklar, Özel Eğitim Sınıf Öğretmeni, Tutum, Özel Eğitim Sınıfı, Okula Başlama Yaşı, Okul Aile İlişkileri, Kelime Serveti/Dağarcığı (Gelişimi), Hafif Düzeyde (Eğitilebilir) Zihin Engelli Öğrenciler, Okuma, Uyum Ve Hazırlık, Görseller, Yazı/Yazma, Algı, Ders Kitapları, Fonolojik Farkındalık, Öğretmen	2
Öğrenci Gelişimi, Disleksi, Karma Yöntem, Okuma Ve Yazma Öğretim Yöntemleri, Okula Başlama Yaşı, Öz Yeterlik İnancı, Yazmaya Hazıroşluk, Okuma Yazmaya Hazıroşluk, Metafor, Ses Grupları, Öğretmen Adaylarının Yeterliği, Ev Ödevi, Üstün Zeka, Kronolojik Yaş, İki Dillilik, Öğretmen Görüşleri, 4+4+4 okul sistemi, Bilgi Düzeyi, Karma Yaş Grubu, Hece Dönemi, Zihinsel Engellik, Görsel Sunu, Görsellerin Etkisi, Sınıf Yönetimi, Yazmaya Hazırlık, Betimsel Analiz, Dikkat, Gelişimle Bağdaşmayan Uygulamalar, Grafik Tasarım, Ders Kitaplarında Görseller, Öğretim Sorunları, Büyük Yaş Grubu, Küçük Yaş Grubu, Özel Eğitim Öğretmeni, Oyun, Bilgisayar Destekli Öğretim, Okula Uyum, Dil Gelişim Düzeyi, Kaynaştırma, İşitsel Algı, Gelişimle Bağdaşan Uygulamalar, Öğrenme, İllüstrasyon, İlkokuma Ders Kitaplarında Görseller, Kavram Haritası, öğretim programı, Öğretim Teknolojisi, Birleştirilmiş Sınıf, Göç, Öğrenci, Değerlendirme, Uyum Ve Hazırlık Programı, Yazı Öğretimi, Erken Okuyan Çocuklar, Yazma Hataları, Dinleme Becerileri, Etkileşimli Materyal Destekli Öğretim, Türkçe Birinci Sınıf Yazı Programı, Ses, Yazım Hatası, Bilgisayar destekli öğretim	1

Yüksek lisans tezlerinin 26 tanesinde Ses Temelli Cümle Yöntemi/Öğretimi anahtar sözcüğü kullanılmıştır. Öğretim Teknolojisi, Birleştirilmiş Sınıf, Göç, Öğrenci, Değerlendirme, Uyum ve Hazırlık Programı, Yazı Öğretimi, Erken Okuyan Çocuklar, Yazma Hataları, Dinleme Becerileri, Etkileşimli Materyal Destekli Öğretim, Türkçe Birinci Sınıf Yazı Programı, Ses, Yazım Hatası, Bilgisayar destekli öğretim yüksek lisans tezlerinde kullanılan anahtar sözcüklerden bazılarıdır.

Tablo 22. Doktora Tezlerinin Ekte Verilen Belgelere Göre Dağılımları

Kategoriler	Doktora Tezleri
Veri Toplama Araçları	15
İzin Yazıları (Bakanlık/Valilik/İl Milli Eğitim Müd. veya Ölçek Sahibi)	7
Özgeçmiş	7
Kullanılan Eğitim Materyalleri/Planlar/Öğrenme Süreci	4
Analizler	4
Fotoğraflar	2
Resmi Yazışmalar	2
Öğrenci Ürünlerinden Örnekler	2
Uzman Görüşü Alınan Akademisyenlerin Listesi	1
Katılımcı-araştırmacı Sözleşme Örnekleri	1

Doktora tezlerinin 15 tanesi ekte veri toplama araçlarını vermiştir. Uzman görüşü alınan akademisyenlerin listesi ile katılımcı-araştırmacı sözleşme örneklerini de ekte veren tezler vardır.

Tablo 23. Yüksek Lisans Tezlerinin Ekte Verilen Belgelere Göre Dağılımları

Kategoriler	Yüksek lisans tezi
Veri Toplama Araçları	75
Araştırma İzin Belgesi (Valilik/İl Milli Eğitim Müd./ölçek sahibi)	47
Özgeçmiş	36
Katılımcılara İlişkin Bilgiler (Okul Listesi, Öğretmen-öğrenci Bilgileri)	15
Analizler	14
Öğrenci Ürünlerinden Örnekler	7
Resmi Yazışmalar	6
Katılımcı-araştırmacı Sözleşme/İzin Örnekleri	5
Plan Örnekleri, Kurs Programı, Çalışma Takvimi	4
Fotoğraflar	2

Yüksek lisans tezlerinin 75 tanesi veri toplama araçlarını ekte vermiştir. Araştırma izin belgesi, özgeçmiş, veri analizleri, araştırma esnasında çekilen fotoğraflar da ekte verilen dokümanlar arasındadır.

Tablo 24. Sayfa Sayılarına Göre Tezlerin Dağılımları

Kategoriler	Yüksek lisans tezi	Doktora tezi
60-100	14	-
101-150	42	2
151-200	19	3
201-250	7	3
251-300	-	3
301-350	-	3
351-400	1	1
400 ve yukarısı	-	-
Toplam	83	15

Sayfa sayılarına göre tezlerin dağılımlarına bakıldığında 60 ile 100 sayfa arasında 14 tane yüksek lisans tezi mevcuttur. Doktora tezlerinin 2 tanesi 101-150 sayfa aralığındadır. En çok sayfaya sahip olan tezler 351-400 sayfa aralığındadır.

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Lisansüstü tezlerde en fazla işlenen konu öğretmen görüşleridir. Hem doktora hem de yüksek lisans alanında bayanlar daha fazla çalışmışlardır. En fazla kullanılan veri toplama aracı yarı yapılandırılmış görüşme formu iken en fazla tercih edilen araştırma yöntemi nicel, modeli taramadır. Lisansüstü tezlerde en çok öğretmenlerle çalışılmıştır. Doktora tezleri en fazla Ankara’da uygulama yaparken Yüksek lisans tezlerinde en fazla uygulama yapılan il İstanbul’dur. En fazla örnekleme olan çalışma bir yüksek lisans tezidir. İlgili çalışmada toplam 704 tane veli ve 115 tane öğretmenle çalışılmıştır. Doktora tezlerinden bir tanesi 9 farklı ilde, bir tanesi 7 farklı ilde, 13 tanesi tek bir ilde bulunan örneklem grubuyla çalışmalarını yürütmüştür. Yüksek lisans tezlerinden bir tanesi 3 farklı ilde, bir tanesi 2 farklı ilde, 81 tanesi tek bir ilde bulunan örneklem grubuyla çalışmalarını yürütmüştür. Öğretmenlerin yanı sıra okul müdürleri, veliler, müfettişler, şube müdürleri de araştırmalara dahil edilebilirler. Bir tek ilin farklı ilçeleri yerine örneklem büyütülerek aynı anda eşzamanlı olarak birden fazla ilde çalışmalar yürütülebilir.

En fazla yabancı kaynak kullanan doktora tezinde 125 kaynak yer almaktadır. En az yabancı kaynak kullanan doktora tezinde 8 kaynak kullanılmıştır. Yüksek lisans tezlerinde en fazla yabancı kaynak kullanan tezde kaynak sayısı 72’dir. 24 tane yüksek lisans tezinde hiç yabancı kaynak kullanılmamıştır. Yüksek lisans tezinde en az yerli kaynak kullanan çalışmada 20 tane Türkçe kaynak yer almaktadır. En fazla yerli kaynak kullanılan tezde 215 tane Türkçe kaynak yer almaktadır. Doktora tezinde en az yerli kaynakça kullanan iki tezde de 40 kaynak yer almaktadır. En fazla yerli kaynak kullanan tezde 172 tane Türkçe kaynak yer almaktadır. Yüksek lisans tezlerinde en az kaynakçaya sahip olan çalışmada 22 tane eser yer almaktadır. 23, 27, 34, 35, 36, 37 ve 39 kaynakçalı yüksek lisans tezleri de vardır. En fazla kaynakça kullanan tezde 220 eser kullanılmıştır. En fazla yerli kaynak kullanan tez aynı zamanda toplamda en çok kaynakçaya sahip olan tezdir. Doktora tezlerinde en az kaynakça kullanılan tezde 72 tane eser yer almaktadır. En fazla kaynak kullanan tezde 217 kaynak yer almaktadır. En fazla yerli kaynak kullanan tez aynı zamanda toplamda en çok kaynakçaya sahip olan tezdir. Kaynakça açısından

bir alt sınır getirilebilir. Bir tezde hiç yabancı kaynak olmaması büyük bir eksiklik olarak görülmelidir. 22 eserle yazılan makale bile bulmak oldukça zor bir durumken birden fazla bu sayı da kaynakçası olan lisansüstü tez mevcuttur. Bir tezin hem nitelik hem nicelik yönünden kaliteli olabilmesi için kaynakça sayısının belli bir standart olmalı. Enstitü yazım kılavuzlarında bu standartlar çizilmelidir. Asgari kaynakça sayısı şeklinde de belirtilebilirler.

Doktora tezlerinin başlıklarında kullanılan en az sözcük sayısı 6’dır. En fazla 27 sözcük kullanılmıştır. Yüksek lisans tezlerinin başlıklarında en az kullanılan sözcük sayısı 7’dir. Dört farklı tezde başlık 7 sözcükle yazılmıştır. Başlığın oluşturulmasında en fazla kullanılan sözcük sayısı 38’dir. 38 sayısı bir başlık için oldukça fazladır. Başlığın kısa ve öz olması, örneklem hakkında bilgi vermesi, araştırmanın yöntemine ilişkin ipucu vermesi gibi durumlar istenen özelliklerdir. Ancak çok uzun cümleler başlığın Ulusal tez merkezinde de yarıda kesilmesine sebep açmıştır. Ortalama tez başlık sayısı 15 kelime civarında olabilir.

Doktora tezlerinin 11 tanesinde iki ile altı kelime arasında anahtar sözcük kullanılmıştır. 4 tane tezde anahtar sözcük kullanılmamıştır. 14 tane yüksek lisans tezinde anahtar sözcük kullanılmamıştır. Yüksek lisans tezlerinde iki kelime ile yedi kelime arasında anahtar sözcükler kullanılmıştır. Toplam 83 tane yüksek lisans tezinden sadece 47 tanesinde izin belgesi mevcuttur. 1 tane yüksek lisans tezinde herhangi bir ek bulunmamaktadır. En az sayfa sayısına sahip olan yüksek lisans tezi 60 sayfadır (ekler dahil). En az sayfa sayısına sahip doktora tezi 134 sayfadır. En fazla sayfa sayısına sahip yüksek lisans tezi 399 sayfadır. En fazla sayfa sayısına sahip doktora tezi 386 sayfadır. 24 tane yüksek lisans tezinde hiç yabancı kaynak kullanılmamıştır. Kaynakçasında 22 tane eser olan yüksek lisans tezi mevcuttur. Ses Temelli Cümle Yöntemi/Öğretimi anahtar sözcüğü yüksek lisans tezlerinde, ilk okuma yazma öğretimi anahtar sözcüğü de doktora tezlerinde en çok tercih edilen anahtar sözcüktür. 98 lisansüstü tezin 54 tanesinin ekler kısmında izin belgesi mevcuttur. İzin belgesi olmayan çalışmaların enstitü tarafından kabul edilmesi hususunda açıkça bir kural ihlali olduğu gerçeğiyle karşılaşıyoruz. Lisansüstü çalışmaların izin işlemlerinin hızlandırılması ile ilgili çalışmalar yapıp her araştırmacının izin alması teşvik edilmelidir.

Bir tezde özet yer almamaktadır (ne başta ne de sonda). Bir tez; kapak, kaynakça vs ilk sayfalar olmadan veri tabanına eklenmiştir. Tezin adı, yazarı, yapıldığı enstitü hakkında YÖK sistemine yüklenen ilgili dosyadan bilgi alınamamıştır. Tez sahibinin danışmanına ulaşarak resmi web sayfasından ilgili veriler toplanmıştır. Tezler YÖK sistemine koyulurken eksik ya da yanlış olmalarına dikkat edilmelidir. Bu aksaklıklar bilgiye ulaşmayı zorlaştırmaktadır.

Araştırmacılara şu öneriler geliştirilebilir;

1. Yurt içinde yapılan lisansüstü tezlerde bir standardizasyon sağlamak için belli ölçütler getirilmelidir. Başlık 10-15 kelime arasında ifade edilmeli, yabancı kaynakça en az 15 tane kullanılmalı, toplam kaynak sayısı 70’den az olmamalı, sayfa sayısı 100’den az olmamalı gibi.
2. Öğretmenlerle görüşleri hakkında yapılan çalışmaların dışında da araştırmalar yapılabilir. Alternatif ses gruplarını sadece 1 tez çalışmış. İlk okuma yazma becerisini ölçmek, geliştirmek için alana inip sahada çalışmalara ağırlık verilebilir.
3. Tarama modeli ve nicel çalışma dışında deneysel çalışmalar, nitel araştırmalar arttırılabilir.
4. Araştırmacıların etik sorunlarla karşılaşmamaları için izin işlemlerine hassaslık göstermeleri gerektiği bilinci kendilerine verilmelidir.
5. Erkek araştırmacılar da teşvik edilmeli, cesaretlendirilmelidir.
6. Öğretmenler dışında veliler, müfettişler, eğitim yöneticileri (okul, şube, il) araştırmalara dahil edilebilirler.

KAYNAKLAR

- Aktaş, M. (2013). Yeni Matematik Öğretim Programları ile İlgili Araştırmalar için 5N-1K: Lisansüstü Tezler. *Eğitim ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 42 (197), 209-227.
- Akyol, H. (2013). *Türkçe İlk Okuma Yazma Öğretimi* (13. Bs.). Ankara: Pegem Akademi.
- Bektaş, M. Dündar, H. ve Ceylan, A. (2013). Ulusal Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu Bildirilerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(2), 197-222.
- Bektaş, M. ve Karadağ, B. (2013). Hayat Bilgisi Öğretimi Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerinin Eğilimleri ve Değerlendirilmesi. *International Journal of Human Sciences*, 10(2), 113-129.
- Çelenk, S. (2012). *Etkinlik Temelli İlkokuma ve Yazma Öğretimi*. İstanbul: Morpa.
- Elbir, B. ve Bağcı, C. (2013). Birinci ve İkinci Kademe Okuma Eğitimi Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Değerlendirilmesi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Türkçenin Eğitimi Özel Sayısı*, 6(11), 229-247.
- Elbir, B. ve Yıldız, H. (2012). İlköğretim Yazma Eğitimi Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmalarının Değerlendirilmesi. *Akademik Bakış Dergisi*, 30, 1-11.
- Gürdal A., Bakioğlu A., Öztuna A. (2005). Fen Bilgisi Eğitimi Lisansüstü Tezlerinin İncelenmesi. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi Özel Sayı*, (17), 53-58.
- Kabaca, T. ve Erdoğan, Y. (2007). Fen Bilimleri, Bilgisayar ve Matematik Eğitimi Alanlarındaki Tez Çalışmalarının İstatistiksel Açısından İncelenmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(22), 54-63.
- Kadioğlu Ateş, H. (2015). İlkokul Birinci Sınıf Öğrencilerinin Bitişik Eğik Yazılarının Yazma Özelliklerinin İlişkileri Açısından İncelenmesi. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3 (17), 200-219
- Karkın, A. (2011). Müzik Bilimleri Alanında Yapılan Lisansüstü Tezlerin İncelenmesi. *İnönü Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 1(2), 143-149.
- Kaya, M. (2013). Coğrafya Eğitiminde Yönelimler: 2012 Yılına Kadar Yapılan Lisansüstü Tezler Üzerine Bir Meta-Analiz Çalışması, *Marmara Coğrafya Dergisi*, 27, 282-313.
- Küçüköğlü, A. ve Ozan C. (2013). Sınıf Öğretmenliği Alanındaki Lisansüstü Tezlere Yönelik Bir İçerik Analizi, *Uluslararası Avrasya Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(12), 27-47.
- Özenç, M. ve Özenç, E. (2013a). Türkiye’de Üstün Yetenekli Öğrencilerle İlgili Yapılan Lisansüstü Eğitim Tezlerinin Çok Boyutlu Olarak İncelenmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 171, 13-28.
- Özenç, M. ve Özenç, E. (2013b). Sınıf Öğretmenleri ile Yapılan Lisansüstü Eğitim Tezlerinin Yöntem Bölümü Açısından İncelenmesi. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 132-141.
- Şahin, D., Calp, Ş., Bulut, P ve Kuşdemir, Y. (2013). Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Bilim Dalında Yapılmış Lisansüstü Tezlerin Çeşitli Kriterlere Göre İncelenmesi. *Zeitschrift Für Die Welt Der Türken Zfwt Journal of World of Turks*, 5(3), 187-205.

- Şahin, M., Yıldız, D. ve Duman, R. (2011). Türkiye’deki Sosyal Bilgiler Eğitimi Tezleri Üzerine Bir Değerlendirme. *Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 96-121.
- Şimşek, A., Özdamar, N., Uysal, Ö., Kobak, K., Berk, C., Kılıçer, T. ve Çiğdem, H. (2009). İki Binli Yıllarda Türkiye’deki Eğitim Teknolojisi Araştırmalarında Gözlenen Eğilimler. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 9(2), 941-966.
- Tarman, B., Acun, İ. ve Yüksel, Z. (2010). Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanındaki Tezlerin Değerlendirilmesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 725-746.
- Tarman, B., Güven, C. ve Aktaşlı, İ. (2011). Türkiye’de Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Yapılan Doktora Tezlerinin Değerlendirilmesi ve Alana Katkıları. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 32, 391-410.
- Yıldırım, A. ve H. Şimşek (2010). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (9. Bs.). Ankara: Seçkin Yayınevi.